

Warszawa, dnia 22 lipca 2016 r.

Poz. 1082

USTAWA

z dnia 22 czerwca 2016 r.

o zmianie ustawy – Prawo łowieckie

Art. 1. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 46 otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. 1. Skarb Państwa odpowiada za szkody wyrządzone w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny, w tym przez te zwierzęta w przypadku objęcia ich całoroczną ochroną.

2. Dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego odpowiada za szkody wyrządzone przy wykonywaniu polowania.

3. Wniosek o dokonanie oględzin i oszacowanie szkód, o których mowa w ust. 1, a także ustalenie wysokości odszkodowania właściciel albo posiadacz gruntów rolnych składa do właściwego ze względu na miejsce wystąpienia tych szkód wojewody. Wniosek może być złożony do właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, który przekazuje go właściwemu wojewodzie niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 3 dni od dnia jego złożenia.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera w szczególności:

- 1) imię i nazwisko albo nazwę, adres miejsca zamieszkania albo adres i siedzibę oraz numer telefonu właściciela albo posiadacza gruntów rolnych;
- 2) wskazanie miejsca wystąpienia szkody;
- 3) wskazanie rodzaju uszkodzonej uprawy lub płodu rolnego.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, składa się w terminie umożliwiającym dokonanie oględzin i oszacowanie szkód, o których mowa w ust. 1.

6. Oględzin i szacowania szkód, o których mowa w ust. 2, oraz ustalenia wysokości odszkodowania za te szkody dokonują przedstawiciele dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego.

7. Na żądanie strony w oględzinach i szacowaniu szkód, o których mowa w ust. 2, oraz w ustalaniu wysokości odszkodowania za te szkody uczestniczy przedstawiciel właściwej terytorialnie izby rolniczej.

8. Do naprawiania szkód, o których mowa w ust. 2, stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego.”;

2) po art. 46 dodaje się art. 46a–46d w brzmieniu:

„Art. 46a. 1. Oględzin i szacowania szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1, dokonuje przedstawiciel wojewody właściwego ze względu na miejsce wystąpienia tych szkód, przy czym oględzin dokonuje się niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w art. 46 ust. 3.

2. W oględzinach i szacowaniu szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1, mają prawo brać udział, jako strony postępowania, właściciel lub posiadacz gruntów rolnych oraz dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego.

3. Na pisemny wniosek właściciela lub posiadacza gruntów rolnych, dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego w oględzinach i szacowaniu szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1, może również brać udział przedstawiciel właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkód izby rolniczej. W przypadku udziału przedstawiciela izby rolniczej w oględzinach i szacowaniu szkód izbie tej przysługują prawa i obowiązki organizacji społecznej dopuszczonej

do udziału w postępowaniu administracyjnym, określone przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, 868 i 996).

4. O terminie dokonania oględzin i szacowania szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1, wojewoda zawiadamia właściciela albo posiadacza gruntów rolnych oraz dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego, a w razie potrzeby również przedstawiciela właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkód izby rolniczej, nie później jednak niż przed upływem 5 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w art. 46 ust. 3.

5. Niestawiennictwo właściciela lub posiadacza gruntów rolnych, dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego nie wstrzymuje dokonania oględzin i szacowania szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1.

Art. 46b. 1. Po zakończeniu oględzin i oszacowaniu szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1, sporządza się protokół, który zawiera dane i informacje niezbędne do ustalenia wielkości szkody i wysokości odszkodowania, a w szczególności:

- 1) imię i nazwisko przedstawiciela wojewody, który dokonał oględzin i szacowania szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1, a w przypadku przedstawiciela wojewody będącego pracownikiem urzędu wojewódzkiego także jego stanowisko służbowe;
- 2) imię i nazwisko albo nazwę właściciela albo posiadacza gruntów rolnych oraz dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego oraz imiona i nazwiska ich przedstawicieli, jeżeli przedstawiciele ci brali udział w oględzinach lub szacowaniu szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1;
- 3) imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe przedstawiciela izby rolniczej, jeżeli brał udział w oględzinach lub szacowaniu szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1;
- 4) datę sporządzenia protokołu oraz datę dokonania oględzin i szacowania szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1;
- 5) informacje o zakresie i wielkości szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1, w uprawach rolnych lub płodach rolnych;
- 6) czytelne podpisy osób uczestniczących w dokonywaniu oględzin i szacowaniu szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1.

2. Właściciel lub posiadacz gruntów rolnych, dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego mają prawo wnieść zastrzeżenia do treści protokołu w terminie 7 dni od dnia przedłożenia protokołu do podpisu.

3. W protokole umieszcza się informację o braku zastrzeżeń albo o wniesionych zastrzeżeniach lub o odmowie podpisania protokołu.

4. W przypadku wniesienia zastrzeżeń do protokołu przez właściciela albo posiadacza gruntów rolnych lub dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego w zakresie wielkości szkody, o której mowa w art. 46 ust. 1, odpowiednio właściciel albo posiadacz gruntów rolnych lub dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego może, w terminie 7 dni od dnia wniesienia tych zastrzeżeń, przedstawić opinię rzeczoznawcy wpisanego na listę rzeczoznawców prowadzoną przez właściwą ze względu na miejsce wystąpienia szkody izbę rolniczą, który dokonał oględzin i oszacowania szkód.

5. Na listę rzeczoznawców, o której mowa w ust. 4, wpisuje się osobę fizyczną, która:

- 1) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 2) posiada wykształcenie wyższe rolnicze i co najmniej roczne doświadczenie w doradztwie z zakresu ustalania i szacowania szkód w uprawach i płodach rolnych.

6. Osobę wpisaną na listę rzeczoznawców, o której mowa w ust. 4, skreśla się z tej listy w przypadku śmierci tej osoby, na jej żądanie lub w przypadku skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

7. Decyzję o wpisie, odmowie wpisu bądź skreśleniu z listy rzeczoznawców wydaje prezes izby rolniczej.

8. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób prowadzenia przez izby rolnicze list rzeczoznawców, o których mowa w ust. 4,
- 2) sposób sprawdzania spełnienia wymogów, o których mowa w ust. 5, przez osoby ubiegające się o wpis na listę rzeczoznawców

– mając na uwadze potrzebę zapewnienia jawności i powszechnego dostępu do listy rzeczoznawców, a także sprawną procedurę oraz prawidłowego i rzetelnego sporządzania opinii przez rzeczoznawców.

9. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 8, może być określony wykaz dokumentów potwierdzających spełnianie wymogów, o których mowa w ust. 5.

Art. 46c. 1. Zastrzeżenia wniesione do protokołu wojewoda rozpatruje w terminie 7 dni od dnia ich wniesienia.

2. W przypadku przedstawienia opinii, o której mowa w art. 46b ust. 4, wojewoda rozpatruje zastrzeżenia wniesione do protokołu łącznie z tą opinią, w terminie 7 dni od dnia otrzymania opinii.

3. W razie uwzględnienia zastrzeżeń protokół zostaje zmieniony lub uzupełniony.

4. Odmowa podpisania protokołu przez właściciela albo posiadacza gruntów rolnych, dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez pozostałe osoby uczestniczące w dokonaniu oględzin i szacowaniu szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1.

5. Protokół sporządza się w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których po jednym doręcza się właścicielowi lub posiadaczowi gruntów rolnych oraz dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego.

Art. 46d. 1. Wojewoda ustala wysokość odszkodowania, w drodze decyzji administracyjnej, biorąc pod uwagę ustalenia zawarte w protokole, o którym mowa w art. 46b ust. 1, oraz opinię rzeczoznawcy – jeżeli została sporządzona.

2. W przypadku gdy wojewoda, wydając decyzję, o której mowa w ust. 1, uwzględni wielkość szkody proponowaną w opinii rzeczoznawcy, właścicielowi albo posiadaczowi gruntów rolnych lub dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego przysługuje zwrot kosztów z tytułu wynagrodzenia za sporządzenie przedstawionej przez nich opinii rzeczoznawcy, która została uwzględniona, do wysokości określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 6.

3. Zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 2, dokonuje wojewoda z Funduszu Odszkodowawczego, o którym mowa w art. 50a, na podstawie dowodu poniesienia tych kosztów przedłożonego przez właściciela albo posiadacza gruntów rolnych, dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego.

4. Decyzja w sprawie odszkodowania wydana przez wojewodę jest ostateczna. Właściciel albo posiadacz gruntów rolnych, na których zostały wyrządzone szkody, o których mowa w art. 46 ust. 1, dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego niezadowolony z tej decyzji może, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, wnieść powództwo do sądu właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkody.

5. Wojewoda wypłaca środki finansowe z tytułu odszkodowania, o którym mowa w ust. 1, oraz zwrotu kosztów, o którym mowa w ust. 2, niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja w sprawie wysokości odszkodowania stała się ostateczna.

6. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, maksymalną wysokość zwrotu kosztów za sporządzenie opinii przez rzeczoznawcę wpisanego na listę rzeczoznawców, o której mowa w art. 46b ust. 4, oraz sposób ich wypłaty, mając na względzie czas pracy niezbędny do dokonania oszacowania szkody oraz wysokość potencjalnych wydatków poniesionych przez rzeczoznawcę w związku z zakresem wykonanej przez niego pracy oraz zapewnienie sprawnego wypłacania zwrotu kosztów.”;

3) w art. 47 uchyla się ust. 2;

4) art. 49 otrzymuje brzmienie:

„Art. 49. 1. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, określi w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób i terminy zgłaszania szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1,
- 2) szczegółowy sposób dokonywania oględzin i szacowania szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1,
- 3) szczegółowy sposób ustalania i wypłaty odszkodowania za szkody, o których mowa w art. 46 ust. 1,
- 4) wzór protokołu, o którym mowa w art. 46b ust. 1

– mając na względzie specyfikę poszczególnych upraw rolnych oraz konieczność uwzględnienia w szacowaniu szkody obszaru uszkodzonej uprawy, a także strat ilościowych i jakościowych powstałych w wyniku uszkodzenia lub zniszczenia uprawy lub plodów rolnych, oraz kierując się potrzebą zapewnienia jednolitego sposobu szacowania szkód na terenie całego kraju.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, może być określony szczegółowy tryb postępowania w sprawie oględzin i oszacowania szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1, oraz ustalenia wysokości odszkodowania za te szkody, w tym sposób powiadamiania o terminach dokonania oględzin i szacowania szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1.”;

5) po art. 49 dodaje się art. 49a w brzmieniu:

„Art. 49a. W zakresie nieuregulowanym w ustawie lub przepisach wydanych na jej podstawie, do postępowania w sprawie dokonywania oględzin i szacowania szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1, i ustalania wysokości odszkodowania stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.”;

6) art. 50 otrzymuje brzmienie:

„Art. 50. Za szkody, o których mowa w art. 46 ust. 1, odszkodowanie wypłaca wojewoda:

- 1) w przypadku szkód wyrządzonych na obszarach obwodów łowieckich, z wyjątkiem szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne, o których mowa w art. 46 ust. 1, objęte całoroczną ochroną – ze środków Funduszu Odszkodowawczego, o którym mowa w art. 50a;
- 2) w pozostałych przypadkach – ze środków budżetu państwa.”;

7) po art. 50 dodaje się art. 50a i art. 50b w brzmieniu:

„Art. 50a. 1. Tworzy się Fundusz Odszkodowawczy, który jest państwowym funduszem celowym, zwany dalej „Funduszem”.

2. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw środowiska.

3. Środki Funduszu są przeznaczane na wypłatę odszkodowań za szkody, o których mowa w art. 46 ust. 1, wyrządzone na obszarach obwodów łowieckich, z wyjątkiem szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne, o których mowa w art. 46 ust. 1, objęte całoroczną ochroną, oraz na pokrycie kosztów związanych z realizacją zadań określonych w ustawie w zakresie tych szkód.

4. Przychody Funduszu pochodzą z:

- 1) rocznych składek wnoszonych przez dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich;
- 2) darowizn i zapisów;
- 3) dotacji z budżetu państwa;
- 4) innych dochodów uzyskanych na rzecz tego Funduszu.

5. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii wojewodów, ustala roczny plan finansowy Funduszu.

6. Środki Funduszu niewykorzystane w danym roku kalendarzowym stanowią dochód tego Funduszu w następnym roku kalendarzowym.

7. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady gospodarki finansowej Funduszu oraz tryb i terminy sporządzania jego planu i sprawozdania finansowego, uwzględniając racjonalne gospodarowanie środkami tego Funduszu.

Art. 50b. 1. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego przekazuje składki, o których mowa w art. 50a ust. 4 pkt 1, zwane dalej „składkami”, na rachunek Funduszu.

2. Składki są przekazywane w terminie do dnia 15 czerwca danego roku.

3. Należność z tytułu składek może zostać rozłożona na raty.

4. Wysokość składki jest ustalana przez właściwego wojewodę corocznie, nie później niż do dnia 15 maja roku, na który będzie płacona składka.

5. Wysokość składki stanowi iloczyn określonej w rocznym planie łowieckim na dany rok liczby zwierząt łownych, o których mowa w art. 46 ust. 1, których pozyskanie w danym roku uwzględnia optymalne gospodarowanie populacjami, oraz zryczałtowanych stawek za zwierzęta łowne, o których mowa w art. 46 ust. 1, które wynoszą:

- 1) 600 zł – za 1 osobnika łosia;
- 2) 350 zł – za 1 osobnika jelenia;
- 3) 135 zł – za 1 osobnika daniela;
- 4) 105 zł – za 1 osobnika sarny;
- 5) 85 zł – za 1 osobnika dzika.

6. Zryczałtowane stawki określone w ust. 5 podlegają corocznej waloryzacji o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, w poprzednim roku kalendarzowym, ogłaszany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

7. Minister właściwy do spraw środowiska, nie później niż do dnia 1 marca każdego roku, ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość zryczałtowanych stawek za jedną sztukę zwierzęcia łownego poszczególnych gatunków, o których mowa w art. 46 ust. 1, na dany rok, uwzględniając dotychczasowe zmiany wysokości tych stawek oraz zasadę, o której mowa w ust. 6.

8. Wysokość składki zwiększa się proporcjonalnie do wyrażonego w procentach stopnia niezrealizowania w roku poprzedzającym rok ustalenia wysokości składki rocznego planu łowieckiego w zakresie pozyskania zwierzyny, o której mowa w art. 46 ust. 1.

9. Do składek stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.¹⁾).

10. Uprawnienia organów podatkowych określone w ustawie, o której mowa w ust. 9, przysługują:

- 1) wojewodzie;
- 2) ministrowi właściwemu do spraw środowiska jako organowi odwoławczemu od decyzji wojewody.

11. Do egzekucji składek stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

12. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego, określi w drodze rozporządzenia warunki oraz tryb rozłożenia na raty należności z tytułu składek, mając na względzie należyte zabezpieczenie spłaty należności rozłożonej na raty oraz sposób i terminy wnioskowania o rozłożenie należności na raty, a także terminy wpłaty należności i liczbę rat, na które może być ona rozłożona.”

Art. 2. Do dnia 15 czerwca 2017 r. środki Funduszu Odszkodowawczego, o którym mowa w art. 50a ustawy zmienianej w art. 1, na wypłatę odszkodowań za szkody, o których mowa w art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wyrządzone na obszarach obwodów łowieckich, z wyjątkiem szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne, o których mowa w art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, objęte całoroczną ochroną, oraz na pokrycie kosztów związanych z realizacją zadań w zakresie tych szkód będą pochodziły z dotacji z budżetu państwa.

Art. 3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 49 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 49 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 4. Do spraw z zakresu szkód wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, danielę i sarny oraz przy wykonywaniu polowania wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 2 w zakresie art. 46b ust. 4 w zakresie dotyczącym wpisu na listę rzeczoznawców prowadzoną przez izbę rolniczą oraz art. 1 pkt 2 w zakresie art. 46b ust. 5–9, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 978, 1197, 1269, 1311, 1649, 1923, 1932 i 2184 oraz z 2016 r. poz. 195, 615 i 846.